

วิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษา เอกชน

กาญจนา ศรีสวัสดิ์¹
ธนิษฐ์ รัตนโอฬาร²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน สุ่มอย่างง่ายได้มา 5 สถาบัน จำนวน 549 คน รูปแบบการเรียนรู้ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบคือ แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง และแบบแข่งขัน นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา แบบร่วมมือ และแบบอิสระ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล พบว่ารูปแบบการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้นสถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนทางด้านการพยาบาล ควรนำรูปแบบการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนรู้, การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

¹อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

77 ถนนร่มเกล้า เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510

e-mail: naza_cmua@hotmail.com

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ช.ฉลองกรุง 1 ลาดกระบัง ลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

e-mail: research2553@yahoo.com

Factor Analysis of Learning Styles among Nursing Students in Private Higher Education Institutions

Kanjana Srisawad¹

Thanin Ratana-o-larn²

Abstract

The purposes of this research were to study learning styles and to perform a confirmatory factor analysis of learning styles among nursing students in private higher education institutions. The samples were 549 first year nursing students from 5 private higher education institutions selected by simple random sampling technique. The 5 main proposed learning styles were collaboration, dependence, participation, independence, avoidance and competition. Most nursing students demonstrated competition, collaboration, dependence, participation and independence styles of learning. Confirmatory factor analysis showed that the conceptual model of learning styles was consistent with empirical data. It was suggested that higher education institutions in nursing science should take into consideration the learning styles for teaching and learning management to meet the needs of students

Keywords: Learning style, confirmatory factor analysis

---

¹ Lecturer, Faculty of nursing, Kasem Bundit University

77 Romklao Road, Minburi, Bangkok 10510

e-mail: naza_cmu@hotmail.com

² Assist. Prof., Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institutions of Technology Ladkrabang

Soi Chalongkrung 1, Ladkrabang Ladkrabang, Bangkok 10520

e-mail: research2553@yahoo.com

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา โดยเปลี่ยนจากผู้สอนที่เน้นการสอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้หรือคอยให้คำปรึกษาในการเรียนการสอน ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พานิช, 2555: 57) ผู้เรียนในปัจจุบันเป็นเด็กยุคใหม่ที่มีความเป็นตัวของตัวเอง คิดเร็ว ตัดสินใจเร็ว กระตือรือร้นในสิ่งที่ตนเองสนใจ มีการสื่อสารผ่านทางเทคโนโลยี และจากสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กล่าวถึงการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียน เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดรูปแบบการเรียนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยผู้สอนต้องจัดรูปแบบการเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และเนื้อหาของหลักสูตร (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ดังนั้นการจัดรูปแบบการเรียนรู้ (learning style) ต้องจัดตามความต้องการของผู้เรียนหรือจัดการเรียนการสอนโดยวางแผนร่วมกับผู้เรียน มีการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนรู้ (Learning style) เป็นพฤติกรรมหรือวิธีการเรียนที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละคนชอบใช้ในการเรียนรู้หรือเป็นวิธีการหาความรู้ที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละคนยึดเป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตอบสนองหรือการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการเรียนที่แตกต่างกัน รูปแบบการเรียนตามแนวคิดของ Grasha and Richman (1985) ประกอบด้วยแบบร่วมมือ (Collaboration) แบบพึ่งพา

(Dependence) แบบมีส่วนร่วม (Participant) แบบอิสระ (Independence) แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) และแบบแข่งขัน (Competition) สำหรับการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาล เป็นการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตพยาบาลที่มีความรู้ ทักษะ และทักษะในการดูแลผู้รับบริการร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการเตรียมนักศึกษาพยาบาลให้มีสมรรถนะตามที่สภาการพยาบาลของประเทศไทยต้องการ ต้องมีการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลภารกิจด้านการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการผลิตบัณฑิตพยาบาลให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและต่อสังคม มีความคิดสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้รับบริการและต่อผู้ร่วมวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม เป็นผู้รู้ และมีการรายงานบรรณแห่งวิชาชีพการพยาบาล (สภาการพยาบาล, 2547) รูปแบบการจัดการเรียนเป็นรูปแบบหลักสูตรที่ยึดสาขาวิชาเป็นหลัก รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการถ่ายทอดของผู้สอนและเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติวิชาชีพทางการพยาบาล สถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาล ควรมีการจัดรูปแบบการเรียนที่หลากหลาย ตามความต้องการของผู้เรียน และยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เมื่อเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องมีการปรับตัวตามสถานศึกษา การจัดการเรียนการ

สอนก็จะต่างไปจากการเรียนที่มีอาจารย์คอยดูแลอย่างใกล้ชิดมาสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างอิสระ การเรียนการสอนทางการพยาบาลในแต่ละระดับชั้นปีมีสภาพการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นการเรียนรู้วิชาการศึกษาทั่วไปและพื้นฐานวิชาชีพ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 เป็นการเรียนรู้วิชาพื้นฐานวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 วิชาส่วนใหญ่เป็นวิชาชีพมีการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งการจัดเช่นนี้มีผลให้นักศึกษาในแต่ละชั้นปีมีรูปแบบการเรียนที่แตกต่างกัน

ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีการจัดการเรียนการสอนทางด้านการพยาบาล จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่านักศึกษาพยาบาลมีรูปแบบการเรียนที่หลากหลาย การศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยนำรูปแบบการเรียนตามแนวคิดของ Grasha and Richman (1985) ประกอบด้วยแบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยงและแบบแข่งขัน มาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันว่ารูปแบบการเรียนมีความสอดคล้องกับทฤษฎีหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาพยาบาลได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารและอาจารย์พยาบาลในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาลสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปแบบการเรียน (Learning style) เป็นพฤติกรรมหรือวิธีการเรียนที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละคนชอบใช้ในการเรียนรู้หรือเป็นวิธีการหาความรู้ที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละคนยึดเป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตอบสนองหรือการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการเรียนที่แตกต่างกัน รูปแบบการเรียนตามแนวคิดของ Grasha & Reichman (1985) ประกอบด้วย แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง และแบบแข่งขัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีการจัดการเรียนการสอนทางด้านการพยาบาล จำนวน 20 สถาบัน

ตัวอย่าง

นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ร้อยละ 25 ของสถาบันการศึกษา โดยสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากมา 5 สถาบันประกอบด้วย มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น และวิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย ทำให้ได้นักศึกษาพยาบาลกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ จำนวน 549 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ และศาสนา

2. แบบวัดรูปแบบการเรียนรู้ ได้ปรับปรุงแบบวัดของปัทมาภรณ์ อนุชน (2552) และนิธิภัทร บาลศิริ (2553) ตามแนวคิดของ Grasha and Reichman (1985) ซึ่งประกอบด้วย แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง และแบบแข่งขัน มีจำนวน 30 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แต่ละด้านคะแนนเต็ม 5 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ความถี่และร้อยละ
2. องค์ประกอบรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory of Analysis) ของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของตัวอย่างในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วน

ใหญ่เพศหญิง พบร้อยละ 89.44 และเพศชาย ร้อยละ 11.66 อายุส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างน้อยกว่า 20 ปี พบร้อยละ 69.58 รองลงมา อายุระหว่าง 20-22 ปี ร้อยละ 21.12 และอายุมากกว่า 22 ปีขึ้นไป ร้อยละ 9.30 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ พบร้อยละ 96.90 และศาสนาอิสลาม ร้อยละ 3.10

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง และแบบแข่งขัน พบว่าคะแนนเฉลี่ยของรูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.32 ถึง 4.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีรูปแบบการเรียนรู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ แบบร่วมมือ ($\bar{X} = 4.50$, $SD = .58$) รองลงมา คือ แบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.49$, $SD = .59$) แบบพึ่งพา ($\bar{X} = 4.40$, $SD = .61$) แบบแข่งขัน และแบบอิสระ ($\bar{X} = 4.39$, $SD = .59$; $\bar{X} = 4.39$, $SD = .61$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ แบบหลีกเลี่ยง ($\bar{X} = 3.82$, $SD = .76$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล (n = 549 คน)

รูปแบบการเรียนรู้	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
แบบหลีกเลี่ยง	3.82	.76	ปานกลาง
แบบแข่งขัน	4.39	.59	มาก
แบบมีส่วนร่วม	4.49	.59	มาก
แบบพึ่งพา	4.40	.61	มาก
แบบร่วมมือ	4.50	.58	มาก
แบบอิสระ	4.39	.61	มาก

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลพบว่า รูปแบบการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่า Chi-square = .681, df = 1, p = .409 กล่าวคือ ค่า χ^2 ไม่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งค่าดัชนี RMSEA = .000 และ RMR = .001 มีค่าเข้าใกล้ 0 ค่าดัชนี GFI = 1.000 และ AGFI = .991 มีค่าเข้าใกล้ 1 และ χ^2/df = .681 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 3 แสดงว่า รูปแบบการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

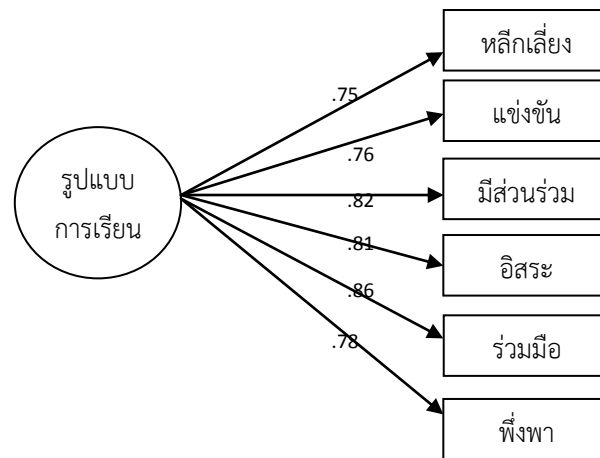
นอกจากนี้ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ ซึ่ง

เป็นตัวแปรองค์ประกอบของรูปแบบของการเรียนรู้ทุกตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงที่สุด คือ รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($b_{sc} = .861$) รองลงมา คือ แบบมีส่วนร่วม ($b_{sc} = .822$) แบบพึ่งพา ($b_{sc} = .781$) แบบแข่งขัน ($b_{sc} = .769$) และแบบหลีกเลี่ยง ($b_{sc} = .759$) ตามลำดับ R^2 ที่บ่งบอกถึงความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้กับรูปแบบการเรียนรู้ในระดับปานกลางถึงมาก (R^2 อยู่ระหว่าง .576 ถึง .742) ดังตารางที่ 2 และภาพที่ 1

ตารางที่ 2 ค่าสถิติผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล

องค์ประกอบ	รูปแบบของการเรียน			
	b_{sc}	SE	T	ความแปรปรวน (R^2)
หลีกเลี่ยง	.759**	<-->	<-->	.611
แข่งขัน	.769**	.051	20.030	.742
มีส่วนร่วม	.822**	.057	17.009	.662
อิสระ	.814**	.063	16.259	.591
ร่วมมือ	.861**	.073	15.278	.676
พึ่งพา	.781**	.068	15.380	.576
Chi-square = .681, df = 1, p = .409, χ^2/df = .681, RMSEA = .000, RMR = .001, GFI = 1.00, AGFI = .991				

หมายเหตุ : **p < .01, b_{sc} หมายถึง ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน เครื่องหมาย <--> หมายถึง พารามิเตอร์บังคับจึงไม่รายงานผลค่า SE และ t

Chi-square = .681, df = 1, p = 0.409, χ^2/df = .681, RMSEA = .000, RMR = .001,
GFI = 1.000, AGFI = .991

ภาพประกอบที่ 1 โมเดลรูปแบบการเรียนรู้

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ แบบร่วมมือ แบบฟังพา แบบมีส่วนร่วม แบบอีสระ แบบหลีกเลียง และแบบแข่งขัน นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมหรือวิธีการเรียนที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละคนชอบใช้ในการเรียนรู้หรือเป็นวิธีการหาความรู้ที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละคนยึดเป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตอบสนองหรือการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการเรียนที่แตกต่างกัน (Grasha and Richman, 1985) จากผลการวิจัยแสดงว่านักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมและวิธีการเรียนของแต่ละคนที่แตกต่างกันที่ใช้ในการศึกษาหาความรู้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นผู้เรียนเป็น

ศูนย์กลาง ครูเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ (พานิช, 2555) ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมหรือวิธีการเรียนที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละคนชอบใช้ในการเรียนรู้หรือยึดเป็นแนวปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ในกิจกรรมที่ต้องลงมือปฏิบัติและคิดค้นร่วมกัน มีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย มีการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือและมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Balsiri and Kanjawasri (2013) และปัทมาภรณ์ อนุชน (2552) ที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือและมีส่วนร่วมมากที่สุด ส่วนรูปแบบการเรียนรู้แบบฟังพา เนื่องวิชาชีพทางการพยาบาลส่วนใหญ่เป็นการปฏิบัติกับผู้ป่วย อาจารย์จึงติดตามให้คำแนะนำต่างๆ แก่

นักศึกษาพยาบาลอย่างใกล้ชิด เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลเกิดทักษะในการปฏิบัติวิชาชีพทางการพยาบาลและการใช้ความคิดอย่างเต็มที่ ตลอดจนคำนึงถึงการพยาบาลที่มีคุณภาพ จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลรู้สึกว่าจะต้องพึ่งพาอาจารย์ในการเรียนวิชาชีพทางการพยาบาล สำหรับแบบอิสระ อาจเนื่องมาจากลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนอยู่ในวัยรุ่นตอนปลายถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นชอบความเป็นอิสระ ไม่ชอบการขู่เข็ญ ต้องการความเป็นตัวของตัวเอง สำหรับแบบแข่งขัน อาจเนื่องมาจากค่านิยมของสังคมไทย มีการจัดอันดับผู้เรียน จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการแข่งขันในการเรียนได้ และแบบหลีกเลี่ยงพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากนักศึกษาพยาบาลเริ่มเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีความรับผิดชอบในตนเองมากขึ้น มีการเรียนรู้ว่าตนเองต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่และวิชาชีพทางการพยาบาลซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องกระทำหรือปฏิบัติกับชีวิตผู้รับบริการ จึงทำให้มีความตระหนักและรอบคอบในการเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของวันดี วงศ์รัตนรักษ์ และกุลฤติจิตตานันต์ (2556) พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีรูปแบบการเรียนรู้ในระดับมาก โดยพบรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา แบบอิสระ แบบแข่งขัน ตามลำดับ และแบบหลีกเลี่ยงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล พบว่า รูปแบบการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Grasha and Richman (1985) ประกอบด้วย แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง และ

แบบแข่งขัน ซึ่งเป็นพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยที่ผู้เรียนแต่ละคนชอบใช้ในการเรียนรู้หรือวิธีการหาความรู้ที่ผู้เรียนแต่ละคนยึดเป็นแนวปฏิบัติ นอกจากนี้ยังพบว่าค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงที่สุด คือ รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ($b_{sc} = .861$) รองลงมา คือ แบบมีส่วนร่วม ($b_{sc} = .822$) แบบพึ่งพา ($b_{sc} = .781$) แบบแข่งขัน ($b_{sc} = .769$) และแบบหลีกเลี่ยง ($b_{sc} = .759$) ตามลำดับ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีการจัดการเรียนการสอนทางด้านการพยาบาล ควรมีการนำรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน และให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนควรออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย และให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยวิธีการสอนแบบบรรยายร่วมกับการอภิปราย การแบ่งกลุ่มย่อยหรือการมอบหมายงานให้ผู้เรียน และให้อิสระผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน

1.2 ผู้สอนควรให้ผู้เรียนทราบรูปแบบการเรียนรู้ของตนเองตามผลการวิจัย เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 6 องค์ประกอบ คือ แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง และแบบ

แข่งขัน ของนักศึกษาพยาบาลสถาบันการศึกษา
ของรัฐบาลเพื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาพยาบาล
สถาบันการศึกษาเอกชน และเพื่อนำไปพัฒนาใน
การจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2.2 ควรศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของ
รูปแบบการเรียน ประกอบด้วย แบบร่วมมือ
แบบฟังพา แบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบ
หลักเลี้ยง และแบบแข่งขัน ของนักศึกษา

พยาบาลสถาบันการศึกษาเอกชน กับ
สถาบันการศึกษาของรัฐบาล

2.3 ควรนำองค์ประกอบของรูปแบบการ
เรียนตามผลการวิจัย มาพัฒนาเป็นหลักสูตรหรือ
หลักสูตรเสริมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา
ผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนทางด้านการ
พยาบาล

References

- Anuchon, P. (2009). **Relationship between some factors and the ability Critical thinking of nursing students.** Master's Degree Thesis in Educational Measurement Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
- Balsiri, N. (2013). **Factor affecting Critical thinking of Undergradraduate students: An application of the multilevel growth mixture model.** Master's Degree Thesis (Research Methodology) Bangkok: Graduate School, Chulalongkorn University.
- Balsiri, N, Bowarnkitiwong, S, and Kanjanawasee, S. (2013). Research Synthesis and Structural Equation Model Validation of Critical Thinking. **Scholar**. 3, 64-76.
- Grasha, A., and Reichman, S. (1985). **Work Handout on Learning Styles.** Ohio : University of Cincinnati.
- Leekitwattana P. (2013). **Education Research.** Bangkok: Department of Industrial Education, Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang.
- Government Gazette** (1999) National Education Act. Bangkok: Office of the Permanent Secretary Ministry of Education.
- Panich, V. (2013). **A pathway for learning to be a 21st century disciple.** Bangkok: Saritwong.
- Srisaard, B. (2002). The results of this study are as follows. **Journal of Educational Measurement**, Mahasarakham University. 64-70.
- The Nursing Council of Thailand, Act Professional Nursing and Midwifery. (2528). Amended by the Nursing and Midwifery (No. 2), Retrieved from <http://www.tnc.or.th/law/index.html>, accessed January 2015.
- Wongratanarak, W & Jittayanan, K. (2010). Bachelor of Nursing Science **Journal of Nursing**, Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Ratchasima. (2): 1-7.